

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk
106 20 Stockholm

Uppdrag om kommunernas resursfördelning till grundskolor

Regeringens beslut

Statens skolverk ska genomföra en fördjupad studie av hur kommunerna fördelar sina resurser till kommunala och fristående grundskolor. Studien ska omfatta 50 kommuner med stor segregation avseende socioekonomiska olikheter och utgå från det urval som gjordes i rapporten *Resursfördelning till grundskolan – rektorers perspektiv* (Skolverket 2011).

Syftet med studien är att få en tydligare bild av hur skolhuvudmän och enskilda skolor anpassar resursfördelningen till elevernas olika behov för att alla elever ska ges förutsättningar att uppnå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt, oavsett kön eller bakgrund i övrigt.

Skolverket ska

1. redovisa kommunens totala fördelning till skolan samt hur stor del av denna som fördelas utifrån behov, t.ex. utifrån den socioekonomiska strukturen för skolans elevgrupp och antalet elever i behov av särskilt stöd,
2. redovisa vilka kriterier som kommunen använder vid den behovsanpassade resurstilldelningen samt orsaken till att man använder den valda resursfördelningsmodellen,
3. redovisa den faktiska resursfördelningen till samtliga skolor i kommunen (kommunala och fristående),
4. analysera och redovisa hur resurstilldelningen till respektive skola förhåller sig till vad skolan använder dessa resurser till, t.ex. lärares lön, lärartäthet, andelen behöriga lärare samt andel speciallärare och specialpedagoger,

5. utreda och redovisa hur kommunerna vid bidragsgivning till fristående skolor tillämpar bestämmelserna om s.k. tilläggsbelopp, dvs. den ersättning som ges för extraordinära stödåtgärder till enskilda elever med ett omfattande behov av särskilt stöd,
6. redovisa och analysera skillnaden i tilldelning per elev till skolorna i kommunen med hänsyn exempelvis till skolor med olika socioekonomiska förutsättningar samt jämföra och redovisa denna skillnad mellan de undersökta kommunerna,
7. identifiera resursfördelningssystem eller delar av system som kan anses vara effektiva eller ineffektiva i förhållande till elevernas kunskapsresultat, dvs. kommuner med resursfördelningssystem som bäst respektive sämst tar hänsyn till faktorer som kan påverka elevernas kunskapsresultat, t.ex. föräldrarnas utbildningsnivå och andel nyanlända elever.

Skolverket ska genomgående redovisa uppgifterna per kommun och, när det är fråga om uppgifter om enskilda huvudmän, redovisa uppgifterna med hänsyn tagen till eventuell sekretess. I redovisningen ska namnen på de undersökta kommunerna genomgående anges.

Under förutsättning att riksdagen beslutar i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1) i fråga om det under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppförda anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* får Skolverket för uppdraget använda högst 630 000 kronor av ovan nämnda anslag.

Skolverket ska löpande informera Utbildningsdepartementet om uppdragets genomförande. Dessutom ska Skolverket löpande samråda med Statens skolinspektion. Skolverket ska även samråda med Sveriges Kommuner och Landsting. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 september 2013.

Skälen för regeringens beslut

Enligt skollagen ska alla elever ges förutsättningar att uppnå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt, oavsett kön eller bakgrund i övrigt. I grund- och gymnasieskolans läroplaner framgår att likvärdigheten inte innebär lika resurser till alla utan att resursfördelningen måste vara anpassad till elevers olika behov och förutsättningar.

Skolverket har under de senaste åren redovisat två regeringsuppdrag om resursfördelningssystemet. I rapporten från 2009 (*Resursfördelning utifrån förutsättningar och behov?*, rapport 330) visar Skolverket bl.a. att differentieringen i resursfördelningen mellan skolor med mycket olika förutsättningar ofta är försiktig.

Rapporten visar också att sambandet mellan resursfördelningen och skolors resultat är svagt och att mycket små andelar av budgeten används till riktat stöd för att uppväga olika socioekonomiska bakgrundsfaktorer. I rapporten från 2011 (*Resursfördelning till grundskolan – rektorers perspektiv*, rapport 365) undersöks hur landets 50 mest segregerade kommuner fördelar resurser till sina kommunala grundskolor och vilka befogenheter och handlingsutrymmen som rektorer upplever att de har. Denna rapport visar att andelen kommuner som fördelar utifrån socioekonomiska faktorer har ökat men enligt rektorerna finns inte någon allmän vana att nämnd/ förvaltning, genom dialog med skolans personal, utvärderar hur de tilldelade resurserna påverkar skolans resultat.

Enligt regeringens mening är ett effektivt resursfördelningssystem av stor vikt för såväl likvärdigheten som måluppfyllelsen. Fortfarande saknas dock kunskap om skillnader i resursfördelningssystem och elevernas resultat samt vilka resursfördelningssystem som kan anses vara effektiva. Regeringen anser därför att det behövs ytterligare och mer fördjupad kunskap om hur kommunerna fördelar sina resurser till kommunala och fristående grundskolor.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Ulrika Lundqvist

Kopia till

Finansdepartementet, budgetavdelningen
Statens skolinspektion
Sveriges Kommuner och Landsting
Friskolornas riksförbund

